

natuurtoets

Afval(water)verwerkingsproject Lyondell Chemie Nederland B.V., locatie Maasvlakte

Inventarisatie en beoordeling in het kader van Wet natuurbescherming: onderdeel soortbescherming

Opdrachtgever

Tebodin Netherlands B.V.

Status

definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Afval(water)verwerkingsproject Lyondell Chemie Nederland B.V., locatie Maasvlakte

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van Wet natuurbescherming:
onderdeel soortbescherming

Projectcode	Datum	Status
15-352A	10 mei 2017	definitief

Auteur(s)

H. (Harma) Scholten

Tweede lezer

A. (Anton) Alberts & M.A. (Martin) Heinen

Opdrachtgever

Tebodin Netherlands B.V.

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Scholten, H. (2017). Afval(water)verwerkingsproject Lyondell Chemie Nederland B.V., locatie Maasvlakte. Inventarisatie en beoordeling in het kader van Wet natuurbescherming: onderdeel soortbescherming. Rapport 15-352A. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doelstelling	1
1.2	Situatie en beoogde ontwikkelingen	2
1.3	Leeswijzer	3
2.	Kader en methode	4
2.1	Wettelijk kader	4
2.2	Onderzoeksmethode	4
3.	Soortbescherming	6
3.1	Flora	6
3.2	Zoogdieren	6
3.3	Grondgebonden zoogdieren	7
3.4	Broedvogels	7
3.5	Amfibieën	9
3.6	Reptielen	10
3.7	Overige soortgroepen	10
3.8	Conclusie	11
4.	Geraadpleegde bronnen	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

LyondellBasell is één van de grootste chemisch bedrijven ter wereld waarvan het Europese hoofdkantoor zich in Rotterdam bevindt. Lyondell Chemie Nederland B.V. maakt onderdeel uit van LyondellBasell. De in 2003 in bedrijf genomen fabriek op de Maasvlakte is een joint venture van LyondellBasell en Covestro (het voormalige Bayer MaterialScience) waarbij LCNBV verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken. Lyondell Chemie Nederland B.V. produceert propyleenoxide (PO) en styreenmonomeer (SM) op haar locatie op de Maasvlakte.

Lyondell Chemie Nederland B.V. locatie Maasvlakte (hierna LCNBV) heeft het voornemen om haar caustic waste water (CWW, looghoudend afvalwater) en twee brandbare afvalstromen zelf te verwerken. Deze afval(water)stromen zijn grotendeels afkomstig uit het POSM-productieproces op de locatie Maasvlakte en worden momenteel door een derde (AVR) verwerkt. Door het aflopen van het contract met AVR, is de noodzaak ontstaan om een alternatief te hebben om de POSM bedrijfsvoering op de Maasvlakte voort te kunnen zetten.

PO en SM hebben een uitgebreid scala aan toepassingsmogelijkheden. Honderden dagelijkse gebruiksartikelen, variërend van cosmetica tot antivries en van zitkussens tot autobumpers zijn vervaardigd van PO-derivaten. De meest veelzijdig toegepaste PO-derivaten zijn propyleenglycolen, polyurethaanschuimen en propyleenglycolethers. Ze worden gebruikt als oplosmiddelen, conserveringsmiddelen en om de vochtigheidsgraad op peil te houden in voedsel, diervoeders en tabak. SM wordt verkocht als basisgrondstof voor de productie van polymeren. Polymeren kennen een zeer grote verscheidenheid aan toepassingen. Enkele voorbeelden zijn polystyreen bekens, vloeronderhoudsmiddelen, verpakkingen en toepassing als bindmiddel in verven en in inktten.

Het voornemen om een alternatief voor de huidige afval(water)verwerking te vinden, geeft LCNBV ook de kans om de huidige afval(water)verwerking en de daarbij behorende technieken opnieuw te bekijken en daar waar mogelijk te kunnen verduurzamen.

De voorgenomen activiteit gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. De activiteiten zijn getoetst aan de vigerende natuurwetgeving en -beleid. Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht (zie kader 2.1). Het onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van een milieueffectrapport (MER). In het MER komen de, in het Advies Reikwijdte en Detailniveau aangegeven, milieuaspecten van de voorgenomen activiteit van LCNBV aan bod met de varianten en alternatieven.

In voorliggende rapportage worden de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming, die de bescherming van soorten waarborgt. Toetsingen aan de gebiedsbescherming en het NNN zijn in afzonderlijke rapportages beschreven (Scholten 2017a,b).

1.2 Situatie en beoogde ontwikkelingen

Primair doel van LCNBV is het realiseren van een betrouwbare oplossing als alternatief voor de huidige operatie bij AVR voor de verwerking van het looghoudende afvalwater (caustic waste water, CWW) en de brandbare afvalstromen (waste fuels) om de POSM-bedrijfsvoering op de Maasvlakte voort te kunnen zetten na 2019.

Huidige situatie

Het CWW is een mengsel van verschillende looghoudende waterige reststromen afkomstig uit het POSM-productieproces en bevat molybdeenhoudende verbindingen (afkomstig van een katalysator). Het CWW wordt eerst naar de eigen caustic afvalwaterbehandeling gestuurd (peroxideverwijdering in een bestaande reactor) voordat deze stroom naar AVR wordt doorgezet voor verbranding.

Figuur 1.1 Ligging LCNBV Maasvlakte 1 (rood omlijnd) Bron ondergrond: CycloMedia.

Locatie LCNBV

LCNBV ligt aan het Yangtzekanaal en direct aan de Europahaven (zie figuur 1.1). De fabriek is ruim opgezet op een terrein van 60 hectare op de Maasvlakte 1, in de haven van Rotterdam.

Naast de fabriek en het opslagpark, is er op het terrein een controlekamer met daarbij het laboratorium, een waterzuiveringsinstallatie, een kantoorgebouw, onderhoudswerkplaatsen, een rangeer- en laadstation voor treinen en vrachtwagens en een steiger met laad- en losvoorzieningen voor transport via het water. Met een 17 kilometer lange pijpleiding staat de locatie in verbinding met de Europoort locatie waar een deel van de grondstoffen worden aangeleverd (Lyondell, 2016).

Beoogde ontwikkeling

De voorgenomen activiteit heeft een directe koppeling met het productieproces van LyondellBasell. Het fabrieksterrein op de Maasvlakte beschikt over voldoende ruimte voor het initiatief, er is een goede aansluiting mogelijk op bestaande infrastructuur en faciliteiten als een onderhoudsdienst en laboratorium zijn aanwezig.

Voorgenomen is om 60% van het afvalwater te verwerken door verbranding en 40% door biologische zuivering. De voorgenomen activiteit betreft de oprichting van verwerkingsinstallaties voor de afvalwaterstromen op het terrein van LCNBV (zie figuur 1.2 voor de beoogde inrichtingslocatie).

Figuur 1.2 Beoogde locatie voor de inrichting van afvalverwerkingsinstallaties (geel omlijnd) op terrein van LCNBV (rood omlijnd).

1.3 Leeswijzer

Het beoordelingskader en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van bekende verspreidingsgegevens, een veldbezoek en ecologische principes volgt een beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Naast de effectbeoordeling is waar mogelijk beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen eventueel nodig zijn om strijdigheden met de natuurwetgeving te voorkomen. Indien aanvullend onderzoek nodig is, is dit ook aangegeven.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de soortbescherming. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wettekst.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).

Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

2.2 Onderzoeksmethode

De voorgenomen plannen zijn mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Literatuuronderzoek

Gestart is met literatuuronderzoek om na gaan of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied. Wij hebben gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals eerder uitgevoerde onderzoeken (Grutters *et al.* 2014) en verspreidingsgegevens (NDFP 2016, 2017). Zie voor een volledig overzicht de geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4.

Quickscan

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 4 maart 2016 is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan de zwaardere beschermde soorten. Het plangebied en de directe omgeving zijn door een ecooloog van Ecogroen onderzocht. De omstandigheden die dag waren afwisselend zonnig en half bewolkt, met een matige wind en ca. 8°C.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

Op de Maasvlakte en in de omgeving van de voorgenomen activiteit zijn de in de Wet natuurbescherming beschermde Groenknolorchis en Glad biggenkruid bekend. Daarnaast komen enkele bedreigde Rode Lijstsoorten (Floron 2012) zoals Geelhartje, Sierlijke vetmuur en Blauw walstro (alle RL kwetsbaar) en Stijve ogentroost (RL gevoelig) voor op de Maasvlakte (Grutters *et al.* 2014, NDDFF 2016).

Op het terrein van LCNBV en directe omgeving van de voorgenomen activiteit zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten waargenomen (NDDFF 2016, 2017). Op basis van terreinkenmerken zijn deze ook niet te verwachten. Het terrein van LCNBV wordt in verband met veiligheidsredenen zo veel mogelijk vrij van vegetatie gehouden onder andere met behulp van onkruidverdelger. Delen van het terrein waar geen asfalt ligt of gebouwen of installaties staan, zijn bedekt met grind en stenen op een zandbodem. Langs de randen van het terrein staan nog enkele pollen Helmgras en sporadisch is Jacobskruiskruid op het terrein te vinden. De beoogde locatie voor de voorgenomen activiteit is geheel vrij van vegetatie. Door het gevoerde beheer is er ook geen potentie voor beschermde en bedreigde flora. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn dan ook niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foeragegebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foeragegebied voor vleermuizen. Foeragegebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Er zijn op de Maasvlakte waarnemingen bekend van Watervleermuis, Meervleermuis, Laatvlieger en Gewone-, Ruige- en (een enkele) Kleine dwergvleermuis. Het betreft foeragerende dieren boven braakliggende terreinen en open water van o.a. de Slufter en Oostvoornse Meer (NDFF 2016, 2017). Door het ontbreken van bomen op terrein van LCNBV zijn (potentiële) vaste verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet aanwezig. De installaties en bebouwing nabij de locatie van de voorgenomen activiteit zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege de bouwkundige constructie. Vaste verblijfplaatsen zijn ook niet bekend in en nabij het plangebied (Grutters *et al.* 2014).

Als gevolg van de voorgenomen activiteit wordt geen bestaande bebouwing gesloopt, waardoor opgaande structuren niet aangetast en/of verwijderd worden. Ook is het terrein marginaal geschikt voor foeragerende vleermuizen, door o.a. de reeds aanwezige verstoring van licht en geluid, waardoor ook geen (onmisbaar) foerageergebied aangetast wordt. Er is zodoende geen sprake van verstoring of aantasting van vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Vervolgstappen ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I)

Vaste verblijfplaatsen van zoogdieren die zijn opgenomen op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (waaronder Otter) worden ter hoogte van LCNBV op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2016, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling (waaronder Das, Eekhoorn, Steenmarter) worden ter hoogte van LCNBV op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Er zijn geen nesten en sporen in en nabij het plangebied aangetroffen die duiden op aanwezigheid. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van o.a. Konijn, Egel en Bunzing aangetroffen en/of te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Zuid-Holland op basis van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming (Provincie Zuid-Holland 2016) in deze situatie vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.4 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal broedvogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Bui-zerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespendif, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Min. LNV 2009). Het uitgangspunt is dat deze soorten ook onder de Wet natuurbescherming jaarrond beschermd blijven.

In de omgeving van LCNBV zijn nesten van Buizerd en Slechtvalk bekend (Grutters *et al.* 2014). Op het terrein van LCNBV zelf zijn geen nesten van jaarrond beschermde broedvogels aanwezig. Wel broedt in naastgelegen elektriciteitscentrale een Slechtvalk in een nestkast (Grutters *et al.* 2014). Tijdens het veldbezoek is hier ook een exemplaar waargenomen. Gezien de geringe afstand tussen deze bestaande nestplaats en het terrein van LCNBV in relatie tot grootte van een territorium van Slechtvalk, is er geen potentie voor een nestlocatie op terrein van LCNBV. Op het terrein van LCNBV zijn wel diverse prooi-ersten van Slechtvalk gevonden, waaruit blijkt dat de soort het terrein gebruikt als foerageergebied. Zijn primaire jachtgebied ligt waarschijnlijk buiten het LCNBV terrein, in meer open en vogelrijk gebied. Door de voorgenomen activiteit gaat de functie van foerageergebied niet verloren. Ondanks dat een beperkt oppervlak terrein wordt ingericht, blijft er voldoende geschikt foerageergebied in de directe omgeving bewaard.

Overige broedvogels

Verspreid op de Maasvlakte broeden al lange tijd grote aantallen meeuwen, met name Zilvermeeuw en Kleine mantelmeeuw (NDFV 2016). Ook op het terrein van LCNBV broeden Zilver- en Kleine mantelmeeuwen, in zowel kolonievorm als paarsgewijs. De kolonie op terrein van LCNBV bevindt zich circa 400 meter vanaf de locatie van de voorgenomen activiteit en broeden hier op kale grond (zand) tussen enkele pollen Helmgras (Lensink 2015). Daarnaast broeden losse paren op daken van het bedrijfsgebouw en in de omgeving van de parkeerplaats. Een deel van de meeuwen broedt op terreinen van bedrijven en industrieën onder meer nabij installaties en bedrijfsgebouwen. Broedende meeuwen kunnen agressief gedrag tegen mensen vertonen. Om overlast en risico te beperken worden enkele maatregelen uitgevoerd in het havengebied (Lensink 2015). Ook op het terrein van LCNBV worden maatregelen genomen. Zo wordt een valkenier met roofvogels ingezet om meeuwen van het terrein te verjagen en worden eieren ondergedompeld in maïsolie zodat de vrucht stikt en het ei niet uitkomt.

Andere bekende en te verwachte soorten op terrein van LCNBV zijn soorten die broeden op of nabij bebouwing, zoals Zwarte roodstaart en Witte kwikstaart.

Ter hoogte van de beoogde locatie van de voorgenomen activiteit is maar zeer beperkt geschikt broedgelegenheid voor vogels. De locatie ligt dicht langs bestaande installaties en tussen bebouwing, waardoor dagelijks verstoring optreedt door menselijke activiteit, licht en geluid. Ook door het gevoerde beheer van onbebouwd terrein (vrij houden van vegetatie) en genomen maatregelen (inzet valkenier) maakt de locatie marginaal geschikt. Desondanks is niet met zekerheid uit te sluiten dat er broedvogels aanwezig zijn ter hoogte van of in het plangebied. Bovendien kan er een zekere mate van gewinning optreden bij (continue) verstoring, waardoor er toch nesten gemaakt kunnen worden nabij verstoring (Krijgsveld *et al.* 2008).

Het is veelal niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor verbodsbepalingen die gelden voor broedvogels. Er mogen daarom geen activiteiten worden ondernomen op locaties waar nesten of andere voortplantings- of vast rust- of verblijfplaatsen van vogels aanwezig zijn. Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen dienen buiten het broedseizoen van de aanwezige vogels te worden gestart. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaard periode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste verwachten soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar.

Door het uitvoeren en/of opstarten van werkzaamheden buiten het broedseizoen kan verstoring en schade aan broedvogels worden voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, is een broedvogelcontrole voorafgaand de start van werkzaamheden nodig. Een broedvogelcheck verschaft duidelijkheid of broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aan- of afwezig zijn. Indien deze afwezig zijn, kunnen de werkzaamheden doorgang vinden.

3.5 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern (Bijlage II) en Bonn (Bijlage I)

Rugstreeppad

De Rugstreeppad is bekend op de Maasvlakte (NDFD 2016, Grutters *et al.* 2014). De soort is een echte pionier en leeft vooral in open, hoog dynamische terreinen, bij voorkeur op droge, kale en losgrondige bodems die snel opwarmen. Belangrijkste kenmerken voor het voortplantingswater zijn kale oevers en ondiep water. Waarnemingen van Rugstreeppad zijn voornamelijk bekend ten zuiden van de Maasvlakte, rondom de Slufter en bij de (compensatie)poelen aan de Beerweg. Ook in het noordelijke deel van de Maasvlakte, bij de Edisonbaai, zijn waarnemingen van Rugstreeppad bekend (Grutters *et al.* 2014, NDFD 2016).

Ter hoogte van de voorgenomen activiteit zijn geen waarnemingen bekend. Er is ook geen geschikt biotoop voor Rugstreeppad aanwezig, wegens het ontbreken van (voortplantings)water in de nabije omgeving. Hierdoor zijn ook geen overwinterende exemplaren te verwachten, omdat overwinteringsplekken nabij voortplantingswateren liggen (raron.nl). Vervolgstappen ten aanzien van Rugstreeppad zijn niet aan de orde.

Overige zwaarder beschermde soorten amfibieën (zoals Kamsalamander, Heikikker) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2016, 2017) uitgesloten.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling (Alpenwatersalamander) wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2016, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Op de Maasvlakte zijn enkele algemene soorten zoals Bastaardkikker en Gewone pad bekend (NDFD 2016, 2017). Door afwezigheid van oppervlaktewater is voortplanting van amfibieën uitgesloten. Het plangebied vormt door aanwezigheid van verharding marginaal geschikt landhabitat.

Bij de geplande ingrepen kunnen incidenteel voorkomende exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Zuid-Holland op basis van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming (Provincie Zuid-Holland 2016) in deze situatie vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.6 Reptielen

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern (Bijlage II) en Bonn (Bijlage I)

Zandhagedis

Een populatie zandhagedissen is bekend aan de zuidelijke rand van het havengebied langs de Noord-zeeboulevard. Zandhagedis komt hier voor in open gebieden met lage vegetatie, op zanderige gebieden met zon beschenen plekken. Door verruiging is er steeds minder geschikt voortplantingsgebied over met voldoende open zand voor de eileg. De aantallen nemen dan ook af. Buiten deze locatie zijn geen waarnemingen bekend (Grutters *et al.* 2014, NDFD 2016). De soort is niet bekend op of nabij het terrein van LCNBV en wordt hier ook niet verwacht, wegens het ontbreken van geschikt biotoop. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Overige reptielen

De aanwezigheid van overige beschermde reptielen worden op basis van bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2016, 2017) en ontbreken van geschikt leefgebied niet verwacht binnen het plangebied.

3.7 Overige soortgroepen

Op de Maasvlakte is de in de Wet natuurbescherming vlindersoort Grote vos bekend (NDFD 2017). Dit is een zeldzame standvlinder die gebonden is aan vochtige open bossen en bosranden (vlindernet.nl). In en nabij het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soort aanwezig. Effecten zijn niet aan de orde.

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFD 2016, 2017) wordt in het plangebied geen voortplanting- of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming (ongewervelden, vissen en weekdieren). Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

3.8 Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat er enkele beschermde soorten (kunnen) voorkomen in het plangebied. Er zijn dan ook negatieve effecten te verwachten op individuen en leefgebied van beschermde soorten. Deze negatieve effecten hebben betrekking op broedvogels en algemene zoogdieren en amfibieën.

Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen niet noodzakelijk is.

In en nabij het plangebied zijn enkele broedvogels van bebouwde omgeving aangetroffen of te verwachten. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor broedvogels geldt dat voor versturende werkzaamheden in het broedseizoen geen ontheffing wordt verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief biedt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. Verstoring en aantasting van nesten kan worden voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen of door vooraf een broedvogelcheck te doen.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bekker J.P, P. Twisk & A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. Uitgegeven door de KNNV en VZZ.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Floron (2012). Rode Lijst vaatplanten 2012.

Grutters, M.A.J., R.W.G. Andeweg, G. Bakker & N. de Zwarte (2014). Beschermde en bedreigde soorten Havengebied Rotterdam 2014. bSR-rapport 250. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits & J. van der Winden 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008. In opdracht van Vogelbescherming Zeist Nederland. Bureau Waardenburg rapport nr. 08-173.

Lensink, R. (2015). Faunabeheerplan meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam 2015 t/m 2019. Rapportnummer 14-146. Bureau Waardenburg bv.

Ministerie van LNV (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten.

Provincie Zuid-Holland (2016). Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, 9 november 2016.

Scholten, H. (2017). Afval(water)verwerkingsproject Lyondell Chemie Nederland B.V., locatie Maasvlakte. Inventarisatie en beoordeling in het kader van Wet natuurbescherming: onderdeel soortbescherming. Rapport 15-352A. Ecogroen bv Zwolle.

Scholten, H. (2017b). Afval(water)verwerkingsproject Lyondell Chemie Nederland B.V., locatie Maasvlakte. Beoordeling in het kader van het provinciaal natuurbeleid. Rapport 15-352A. Ecogroen bv Zwolle.

Internet

RAVON.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

NDFF.nl (Nationale Databank Flora en Fauna, verspreidingsgegevens flora en fauna) Geraadpleegd in augustus 2016 en maart 2017

Vlinderstichting (www.vlindernet.nl)